

Európai Regionális Szervezet

HÍRLEVÉL

2026. június 14.

Képernyők, iskola, mesterséges intelligencia – nemzetközi ADHD-konferencia Montréalban

Hat ország szakembereinek közös kerekasztal-beszélgetésével indult, a mesterséges intelligencia ADHD-ban betöltött lehetséges szerepével pedig zárult a 9. Frankofón Nemzetközi ADHD-konferencia. A kétnapos rendezvényt 2026. június 11–12-én tartották Montréalban, a Centre Mont-Royalban.

Egy konferenciasorozat Európa és Kanada között

A Frankofón Nemzetközi ADHD-konferenciát két évente rendezik meg, felváltva európai és észak-amerikai helyszíneken. A 2026-os montreáli rendezvényt megelőzően 2024-ben Genf, 2022-ben pedig Montpellier adott otthont a konferenciának. A montreáli eseményt a québeci CHU Sainte-Justine gyermekkorház és a Montréali Egyetem szervezte, Leila Ben Amor, Annick Vincent és Naoufel Gaddour vezetésével.

A nemzetközi tudományos bizottság összetétele jól tükrözte a konferencia sokoldalúságát. Kanada, Svájc, Franciaország, Belgium és Tunézia szakemberei vettek részt a munkájában, köztük családorvosok, gyermekgyógyászok, pszichiáterek, pszichológusok és az oktatás területén dolgozó szakemberek. A két nap során hét plenáris előadást tartottak, tizenöt szakmai szekció zajlott három teremben párhuzamosan, emellett 27 posztert mutattak be, és két külön szóbeli előadássorozat is helyet kapott a programban.

Határokon át, képernyők előtt

A konferencia nemzetközi szemlélete már rögtön a megnyitó után megmutatkozott. „Az ADHD a határokon túl” című kerekasztal-beszélgetésen német, belga, kanadai, francia, svájci és tunéziai szakemberek mutatták be, hogyan jelenik meg az ADHD kérdése hat különböző ország egészségügyi és ellátási rendszerében. Ugyanazt az állapotot hat eltérő szakmai és intézményi környezetből vizsgálták, lehetőséget teremtve az eltérő gyakorlatok és tapasztalatok összevetésére.

Az első nap két utolsó plenáris előadása a képernyőhasználatról foglalkozott, különválasztva a gyermek- és a serdülőkort. Ez a megközelítés azért is érdekes, mert a serdülők képernyőhasználatáról előadó Stéphanie Bioulac kutatásaiban nem egyszerűen a digitális eszközök lehetséges káros hatásait vizsgálja. Szakmai bemutatkozása szerint kiemelten foglalkozik az új technológiák felhasználásával, ezen belül a videojátékokkal és a virtuális valósággal mint lehetséges, gyógyszeres kezelést nem igénylő terápiás eszközökkel. Kutatásai azt is vizsgálják, hogyan járulhatnak hozzá ezek a technológiák az ADHD-val élők állapotának pontosabb feltérképezéséhez. A képernyőhasználat tehát nem kizárólag lehetséges kockázatként jelent meg a konferencián, hanem olyan eszközként is, amelynek a terápiában és a kutatásban egyaránt lehet szerepe.

Trauma, iskola-család párbeszéd, mesterséges intelligencia

A második nap programja az ADHD-val együtt járó nehezebb élethelyzetek felől indult. „ADHD: trauma és reziliencia” címmel plenáris előadást tartottak, majd az ADHD-val élők sérülékenységei és erősségei kerültek előtérbe. A délutáni szekciók az álmatlanságtól az ADHD és az autizmus együttes előfordulásáig számos témát érintettek. Külön programot szenteltek az iskola és a család kapcsolatának is „És ha jobban megérténénk egymást? Iskola-család párbeszéd az ADHD-ról” címmel.

A program egyik előadója Annick Héon volt, aki tizennégy éven keresztül dolgozott az oktatásban, maga is ADHD-val él, és három fiú édesanyja. Saját bemutatkozása szerint a hozzá forduló szülők számtalan segítségkérésén keresztül tapasztalta meg, milyen nehézségekkel szembesülhet egy család, ha a gyermek iskolai pályája eltér a megszokottól. Munkája során azt is felismerte, hogy a családok és az iskolában dolgozó szakemberek sokszor alig ismerik egymás helyzetét és szempontjait, ez pedig jelentősen megnehezítheti az együttműködést.

A konferencia utolsó előadását Karim Jerbi tartotta „A mesterséges intelligencia az ADHD-val élők megértésében, diagnosztikájában és támogatásában: ígéret és kihívások” címmel. Jerbi a Montréali Egyetem docense és a számítási idegtudomány kanadai kutatási programjának vezetője. Előadásának elhelyezése a program végén önmagában is figyelemre méltó: a szervezők a konferencia zárásakor már nem egy hagyományos diagnosztikai vagy terápiás kérdést emeltek ki, hanem azt vizsgálták, milyen lehetőségeket és milyen új problémákat hozhat a mesterséges intelligencia az ADHD kutatásában, felismerésében és az érintettek támogatásában.

A québeci háttér

A konferencia helyszíne ebből a szempontból sem volt érdektelen. Québec tartomány közegészségügyi intézetének, az INSPQ-nak az adatai szerint az ADHD előfordulási gyakorisága az 1–24 éves korosztályban a 2000-es évek eleje óta négyszeresére emelkedett. Míg 2000-ben a 24 év alattiak 1,9 százaléka kapott legalább egy ADHD kezelésére felírt gyógyszerre receptet, 2019–2020-ra ez az arány 7,7 százalékra nőtt. Az egyes régiók között ráadásul jelentős különbségek mutatkoztak: az arány 3,2 és 14,4 százalék között mozgott.

A québeci ADHD-diagnosztika egy másik sajátosságára a CIRANO, Québec egyik jelentős egyetemközi kutatóközpontjának vizsgálata hívta fel a figyelmet. A kutatók a tartományi egészségbiztosító, a RAMQ adatai alapján közel 800 ezer, 1996 és 2005 között született fiatal egészségügyi adatait elemezték, és azt vizsgálták, összefügg-e az iskolakezdekori betöltött életkor az ADHD-diagnózis és a gyógyszeres kezelés gyakoriságával.

Québecben a gyermeknek október 1. előtt be kell töltenie az ötödik életévét ahhoz, hogy abban az évben megkezdhesse az óvodát. Emiatt egy szeptember végén és egy október elején született gyermek között mindössze néhány nap korkülönbség lehet, az iskolában mégis külön évfolyamba kerülhetnek. Egy osztályon belül így a legfiatalabb és a legidősebb gyermek között csaknem egy teljes év is lehet. A CIRANO vizsgálata szerint a szeptemberben született, vagyis az évfolyam legfiatalabbjai közé tartozó gyermekeknél 35 százalékkal gyakoribb volt mind az ADHD-diagnózis, mind a gyógyszeres kezelés, mint az októberben születetteknél.

A kutatók szerint az eredmények arra figyelmeztetnek, hogy az életkorból fakadó éretlenség bizonyos megnyilvánulásai – például a nagyobb nyugtalanság vagy a nehezebben fenntartható figyelem – könnyebben tűnhetnek ADHD-tünetnek akkor, ha a gyermeket a nála akár csaknem egy évvel idősebb osztálytársaihoz viszonyítják. A születési hónap és az ADHD-diagnózis valószínűsége közötti összefüggés ráadásul nemcsak egy-egy évfolyamnál jelent meg, hanem a vizsgált tíz születési évjárat egészében, fiúknál és lányoknál egyaránt.

Ebben a környezetben különös jelentősége van annak, hogy a montreáli konferencia a mesterséges intelligencia diagnosztikai alkalmazásának kérdésével zárult. Egy olyan ellátórendszerben, ahol az ADHD-diagnózisok gyakorisága régióként jelentősen eltér, és ahol még az is kimutathatóan befolyásolhatja a diagnózis valószínűségét, hogy egy gyermek az osztály idősebb vagy fiatalabb tanulói közé tartozik, a mesterséges intelligencia alkalmazása már nem pusztán technológiai kérdés. A valódi kérdés az, hogy ezek az új eszközök képesek-e pontosabbá tenni a diagnosztikát, és mérsékelni azokat a torzításokat, amelyek abból fakadhatnak, hogy hol él, illetve a kortársaihoz képest milyen életkorban kerül iskolába egy gyermek.